

Biobank Sveriges gemensamma biobanksdokumentation

Huvudbudskap

Huvudbudskap

Biobank Sverige är ett samarbete mellan hälso- och sjukvård, universitet, näringsliv och patientorganisationer för att stärka förutsättningarna för medicinsk forskning och bidra till en god diagnostik och behandling av patienter. *(huvudbudskap att använda i extern kommunikation)*

Biobank Sweden is a collaboration between healthcare, academia, industry, and patient organizations, with the objective of improving the conditions for medical research and optimizing diagnostics and treatment of patients. *(huvudbudskap att använda i extern kommunikation)*

Biobank Sverige är ett samarbete mellan hälso- och sjukvård, universitet, näringsliv och patientorganisationer. Samarbetet syftar till att vidareutveckla en gemensam nationell biobanksinfrastruktur för att stärka förutsättningarna för medicinsk forskning och bidra till en god vård, diagnostik och behandling av patienter. *(huvudbudskap att använda främst till aktivt verksam inom Biobank Sverige)*

Kompletterade budskap

Målgrupp allmänhet

Prov sparas i en biobank för din egen framtida vård, exempelvis om en behandling inte gett avsedd effekt.

En säkrare diagnos kan ställas genom att nya prov jämförs med sparade prov. Sparade prov kan också skickas till en annan specialist för bedömning.

Genom att analysera ett sparat prov går det att studera vad som fanns i provet innan en person blev sjuk och därmed identifiera mekanismer inblandade i uppstarten av en sjukdom.

Sparade prov kan vara viktiga för den enskilde patientens genetiska släktingar eller för framtida generationer i samband med ärftliga sjukdomar.

Som provgivare kan du bidra till den medicinska forskningen och därmed till ny kunskap om hur vi bättre kan förebygga och behandla sjukdomar.

Biobankslagen reglerar hur dina prov får hanteras. Den skyddar din integritet vid insamling, förvaring och användning av prov.

Som provgivare bestämmer du själv om dina prov får sparas i en biobank och vad proven får användas till.

Som provgivare kan du när som helst fatta beslut om att begränsa vad dina prov ska användas till eller att proven ska kastas. Ett kastat prov kan aldrig återskapas.

Mer information till målgruppen allmänhet finns exempelvis i dokumenten G1, G2a-c, G3a-b och G4 på biobanksverige.se.

Målgrupp forskning

Sveriges biobanker innehåller tillsammans över 150 miljoner prov och varje år växer antalet prov med tre till fyra miljoner. 90 procent av de sparade proven finns i biobanker inom hälso- och sjukvården.

Sparade prov kan tillgängliggöras för forskning efter godkänd etikprövning och i enlighet med provgivarens samtycke.

Tillgången till prov regleras via tecknande av biobanksavtal med biobanksansvarig.

Vid användning av biobanksprov ska den direkta nyttan för den enskilda provgivaren ha högsta prioritet.

De miljontals prov som finns i svenska biobanker kan kopplas samman med nationella kvalitets- och hälsodataregister. Tillsammans utgör de en mycket värdefull resurs för forskningsstudier och kliniska prövningar.

Prov tagna inom ramen för vård- och behandling, som finns sparade i vårdens biobanker är en mycket värdefull resurs för forskning.

Våra svenska personnummer gör det möjligt att koppla samman en individs uppgifter från olika datakällor vid forskning.

En harmonisering av insamling, förvaring och uttag av prov mellan regioner och även internationellt bidrar till att forskare kan få tillgång till större och väl karakteriserade provsamlingar vilket är en förutsättning för storskalig medicinsk forskning.

Alla regioner och medicinska fakulteter på universitet i Göteborg, Linköping, Uppsala, Lund, Umeå, Örebro och Stockholm samt näringsliv och patientorganisationer deltar i vidareutvecklingen av biobanksinfrastrukturen.

Biobank Sverige är Sveriges nod i det europeiska nätverket Biobanking and BioMolecular resources Research Infrastructure – European Research Infrastructure Consortium (BBMRI-ERIC). BBMRI-ERIC arbetar för att få till stånd en gemensam utveckling och gemensamt nyttjande av biobanker i Europa.

Mer information till målgruppen forskning finns exempelvis i dokumenten K1a-c, K2, K3, K4, K7, K8, M1, M2a och M3 på biobanksverige.se.

Målgrupp personal

Biobank Sverige har på uppdrag att huvudmännen arbetat fram policys och riktlinjer för hur biobankslagen ska tillämpas.

Biobank Sveriges framtagna dokument innehåller gemensamma rutiner för bland annat roller och ansvar, krav på information, hur samtycke ska inhämtas samt hur tillgång till biobanksprov kan ges i enhetlighet med gällande lagstiftning och författningar.

Biobank Sverige har utformat informationsmaterial riktat till provgivare och lathundar till provtagande personal enligt biobankslagens krav.

Biobank Sveriges gemensamma dokument stimulerar samarbete och undviker regionala skillnader i viktiga beslut som rör vård, forskning och utveckling inom biobanksområdet.

I varje region har huvudmannen utsett en Biobankssamordnare som högra hand och kompetensresurs i biobanksfrågor.

I varje sjukvårdsregion finns ett biobankscentrum som erbjuder kompetens och kunskap till aktörer berörda av biobankslagen. De arbetar i nära samarbete med Biobankssamordnarna.

Alla regioner och medicinska fakulteter på universitet i Göteborg, Linköping, Uppsala, Lund, Umeå, Örebro och Stockholm samt näringsliv och patientorganisationer deltar i vidareutvecklingen av biobanksinfrastrukturen.

En nationell biobanksinfrastruktur gör det enklare att hitta och få tillgång till prov för forskning av hög kvalitet.

En nationell biobanksinfrastruktur gör att processer för insamling, förvaring och uttag av nya och befintliga prov blir säkra och effektiva.

Genom ett gott samarbetsklimat blir Sverige ett attraktivt land inom den medicinska forskningen och utvecklingen.

Mer information till målgruppen personal finns exempelvis i dokumenten A1, C1, C2a-b, D1, D2, H3 och J1c på biobanksverige.se.

Sveriges styrkor som forskningsland

I Sverige finns det mycket goda förutsättningar för forskning. De miljontals prov som finns i svenska biobanker kan kopplas samman med nationella kvalitets- och hälsodataregister vid forskning.

Sveriges unika register med personnummer gör det möjligt att koppla samman en individs uppgifter från olika datakällor vid forskning.

En av Sveriges styrkor inom life science är att vi har ett stort antal unika register och biobanker. Samordning av register och den kompetens som finns inom hälso- och sjukvård och universitet gör att vi kan klara framtidens stora hälsoutmaningar.

Biobank Sverige är Sveriges nod i det europeiska nätverket Biobanking and BioMolecular resources Research Infrastructure – European Research Infrastructure Consortium (BBMRI-ERIC). BBMRI-ERIC arbetar för att få till stånd en gemensam utveckling och gemensamt nyttjande av biobanker i Europa.